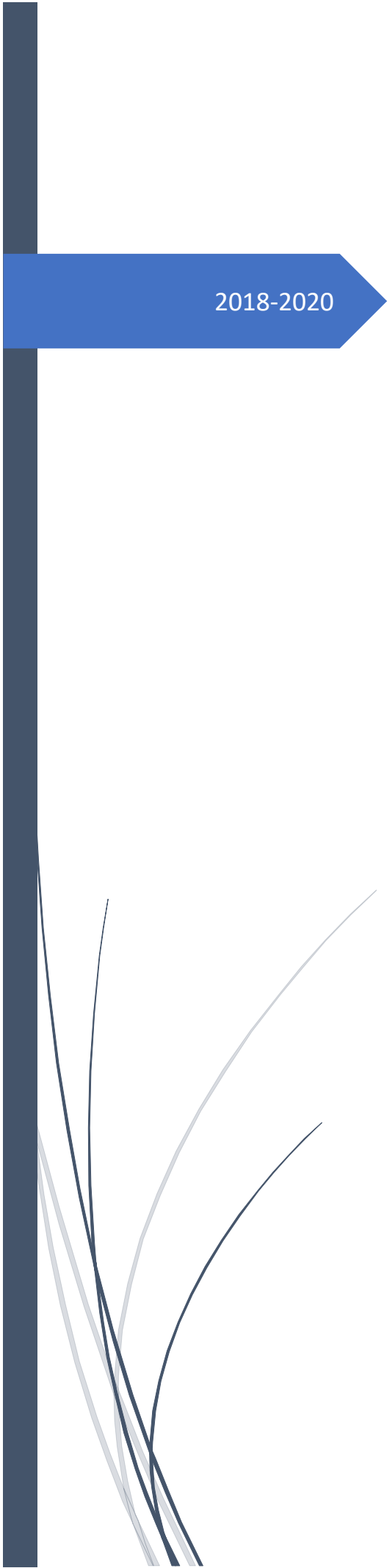

2018-2020

Sluttrapport Frisk hjerne i sunn kropp Ekstrastiftelsen og Way Forward

Richard Kiwanuka
WAY FORWARD

Innhold

Målsetting, målgruppe og prosjektbakgrunn:.....	2
Effektmåling:	3
Prosjektgjennomføring og metode:	3
I prosjektets første år:	4
I prosjektets andre år:	4
Metode	5
Resultater og resultatvurdering	6
Oppsummering med konklusjon og videre planer	7

- Way Forward er en organisasjon som arbeider med å integrere flerkulturelle barn og unge inn i det norske samfunnet. Vi bruker idrett, dans og musikk for å nå våre mål og jobber særlig for at jenter med flerkulturell bakgrunn skal delta på felles arenaer. Richard Kiwanuka, leder i Way Forward, fikk Ildsjelprisen 2007 for sitt arbeid med integrering gjennom idrett. Opp gjennom årene har Richard mottatt Omsorgsprisen (2008), Årets forbilde (2010), Topp 10 Internasjonal leder (2011), Likestillingsprisen (2012) og Barn av Jorden (2013). I 2020 mottok Way Forward Vestlands Barrikadepris fra Fri Vestland for arrangeringen av Black Lives Matter demonstrasjonen i Bergen.

Målsetting, målgruppe og prosjektbakgrunn:

Gjennom dette prosjektet ønsker Norsk Folkehjelp Bergen i samarbeid med Way Forward å gi flere barn med flyktningbakgrunn en arena til å oppleve økt mestring i en ny hverdag i Norge. For Way Forward er målet å motvirke en tendens til at flyktningbarn faller utenfor i sitt nye liv i Norge. Hvis barna kan aktiviseres og inkluderes helt fra de er små vil dette skape gode vaner og forebygge både mentale og fysiske helseproblemer også i tenårene.

Prosjektets målsetting er å fremme god helse i tillegg til å forebygge både fysiske og psykiske helseproblemer blant barn og unge med flyktningbakgrunn, gjennom å rekruttere dem til organiserte aktiviteter - herunder idrett, dans og musikk. Dette fordi deltakelse i slike aktiviteter vil bidra til å fremme levekår, livskvalitet, økt sosial deltakelse og gi barn og unge i en utsatt gruppe mestringsopplevelser.

Målet er å oppnå at barn og unge med flyktningbakgrunn skal få delta i samfunnet på lik linje med andre barn på lokale idrettsarenaer. Dette vil også påvirke deres deltakelse på andre arenaer som er en viktig forutsetning for livskvalitet og mental helse. Vårt prosjekt vil være med å bidra til at målgruppen kan få nye venner (innen andre nettverk), mestre norsk språk og få et bedre utgangspunkt for utdanning.

Prosjektet har også som mål å få foreldrene til målgruppen til å engasjere seg i aktivitetene, både fordi det vil danne et godt grunnlag for gode, positive relasjoner mellom foreldre og deres barn, men også fordi at foreldrene vil dra nytte av å selv komme i aktiviteter og få mulighet til å etablere nye nettverk.

Prosjektets målgruppe er barn og unge med flyktningbakgrunn mellom 6 og 11 år.

Fjell og Sund kommune, nå Øygarden kommune har opplevd en sterk tilvekst av antall, og andelen flyktninger i forhold til totalbefolkningen. I 2013, utgjorde flyktninger henholdsvis 0,5 og 0,3 prosent av befolkningen i Fjell og Sund. I 2014 var tallene 0,8 og 1,5 prosent, og i 2015 var tallene 2,6 og 1,3 prosent. Denne trenden fortsatte også i 2016 – og i 2016 bosatte Fjell kommune 53 flyktninger hvorav 26 var barn i målgruppen.

Basert på denne informasjonen skrev vi søknad til prosjektet. I tillegg til dette var det flere vanskeligheter som gjorde at prosjektet var, og er fortsatt relevant med tanke på utfordringer knyttet til integrering av barn og unge med flyktningbakgrunn i fritidsaktiviteter. Dette var som regel manglende kunnskap om tilbud, dårlig økonomi og lite kjennskap til støtte-/tilskuddsordninger innen det offentlige.

Prosjektet har hatt et særlig fokus på å rekruttere jenter til organiserte fritidsaktiviteter. Jenter med innvandrings-/ flyktningbakgrunn er som kjent i mindre grad aktive i organiserte fritidstilbud innen idrett og kultur enn jenter fra majoritetsbefolkningen.

Vår erfaring er at jenter i flyktningfamilier har en betydelig ulempe her og har enda mindre muligheter til fysisk aktivitet enn guttene. Derfor trengs det et ekstra fokus på jenter innen målgruppen.

I undersøkelser fra NRK i 2016, vises det at jenter med minoritetsbakgrunn deltar kun halvparten så mye som jenter med etnisk norsk bakgrunn:

Andelen som trener i et idrettslag minst et par ganger i måneden:

Adresse: Joachim Lampes Vei 5

Tlf: 973 27 640

Mail: post@wayforward.no

- 52 prosent blant majoritetsguttene
- 46 prosent blant minoritetsguttene
- 40 prosent blant majoritetsjentene
- 20 prosent blant minoritetsjentene¹

Effektmåling:

Effektmålingen har blitt gjennomført og faglige vurderinger har blitt gjort. Way Forward har skrevet effektmålinger i løpet av prosjektperioden. Disse målingene og resultatene blir vist i avsnittet «Resultater og resultatvurdering».

Gjennom prosjektet har navn på deltakere blitt nedskrevet, og listen har blitt oppdatert løpende. På leksehjelp har vi også krysset av for hvem som har deltatt, slik at vi kan se hvor mange og hvem nøyaktig som har vært til stede hver gang.

Helsesøster har vært behjelpelig med rekruttering gjennom prosjektet med å tipse oss og sette oss i kontakt med dem som hadde behov for et slikt tilbud.

Prosjektgjennomføring og metode:

Prosjektet har blitt gjennomført i tråd med gjennomføring beskrevet i prosjektsøknad. Dette vil si at Way Forward har startet med oppsøkende fase og nettverksbygging for å komme i kontakt med målgruppen. Her har organisasjonen søkt kontakt hvor barna oppholder seg. Dette har skjedd på skoler, flyktningmiljøer, på mottakssenter eller i hjemmet. Vi har også kommunisert med kommunale og andre offentlige instanser, samt lag og organisasjoner innen idrett.

Etter denne fasen var gjennomført, satte prosjektleder og Street Motivators opp samtaler og spørreskjemaer hos målgruppen sammen med deres familier, og fant slik ut hvilke fritidsaktiviteter som var aktuelle og ønsket hos målgruppen. Her fant vi ut at aktiviteter som fotball, håndball, turn og volleyball var mest populære. Problemene og utfordringene som var mest utbredt blant barna var basert på økonomi, og kulturelle vanskeligheter når det gjaldt jentene. De fleste i målgruppen vår benyttet seg ikke av fritidstilbud under denne fasen, men etter prosjektstart var 33 jenter og gutter begynt i idrett. Dette tallet økte jevnt under prosjektperioden.

Iverksetting og prosjektstart ble satt i gang med fritidstilbud som stemte overens med ønskede tilbud fra kartleggingen. Her har vi kontaktet eksisterende idrettslag for å redusere pris grunnet lavinntekts situasjoner. Vi har også jobbet med å sette opp alternative tilbud til de allerede eksisterende tilbudene som finnes. De tilbudene vi har satt opp som ble sett på som ønsket og nødvendig for måloppnåelse i prosjektet utenom eksisterende idrett, var leksehjelp en gang i uken.

Både i starten av prosjektet, august 2018 og i august 2019 har det blitt gjort ny kartlegging og forbedringer fra tidligere erfaringer.

Evalueringsfasen har blitt utført i tråd med planlegging beskrevet i søknad for prosjektet. Se punkt «Resultater og resultatvurdering» for videre informasjon om evalueringen.

Kort oppsummert har prosjektet foregått i denne rekkefølgen, både fra høst 2018 og høst 2019:

A: Oppsøkende fase

¹ <https://www.nrk.no/norge/far-ikke-med-innvandrersjentene-1.13173642>

B: Kartlegging av behov

C: Iverksettende fase

D: Evalueringsfase

I prosjektets første år:

Vi tok i bruk vår metode «ansikt-til-ansikt» og kartla målgruppens behov for fritidsaktiviteter og hvilke hindringer som stoppet dem fra å delta. Målgruppen har blitt oppsøkt der de har befunnet seg og har hatt et tett samarbeid med våre samarbeidspartnere.

Det største hinderet for barns deltakelse i organisert idrett har vært mangel på informasjon mellom hjem, etablerte tilbud og ikke minste manglende grunnlag for tolkning av informasjon omkring fritidsaktiviteters viktighet i hjemmet. Mange barn og foreldre i målgruppen opplevde å ikke ha mottatt informasjon og fritids- og idrettstilbud i nærområdet. I andre tilfeller så vi at aktiviteter ble bortprioritert til fordel for lekser. Vi vet av erfaring at barn med innvandrerbakgrunn og deres foreldre møter utfordringer knyttet til hjemmelekser da mange foreldre ikke har riktige forutsetninger for å hjelpe barna på dette feltet. I slike tilfeller blir konsekvensene ofte at barna opplever liten grad av mestringsfølelse.

I samarbeid med Norsk Folkehjelp og frivilligsentralen arrangerte vi leksehjelp for målgruppen en gang i uken. Det var 40-50 barn innom hver gang, og Norsk Folkehjelp og Frivillighetssentralen stilte med 5-7 frivillige arbeidere hver gang. Dette har vært en viktig arena for både integrering og rekruttering til forskjellige idrettstilbud og det var her mye av kartleggingen av målgruppen fant sted. Leksehjelp var i tillegg en viktig arena for å møte barnas foreldre og veilede foreldrene om hvordan de best mulig kunne tilrettelegge idrettsdeltagelse og integrering for sine barn. Leksehjelp var også en aktivitet som ble godt tatt imot hos familier der skole er høyere prioritert enn fritidsaktiviteter.

I september var det derfor mange barn som ble meldt inn i eksisterende idrettstilbud, i alt 34 barn den måneden. Utfordring her har vært å følge opp den enkelte familie. Dette jevnet seg ut i løpet av halvåret. Vi nådde 65 barn før årsslutt 2018.

I januar rekrutterte vi 8 foreldre som stilte til barnas aktiviteter og deltok på klubbdugnad.

Gårdsbesøk ble gjennomført i februar. Her deltok 40 barn. 24 av disse var nye barn som ikke var en del av resten av tilbudet. Mange av disse har i senere tid blitt med på forskjellige fritidsaktiviteter som idrett og leksehjelp.

Vi hadde møter med våre samarbeidspartnere kontinuerlig gjennom året og justerte arbeidsmåte og aktiviteter i forhold til den enkelte familie for å skape større spillerom for barna.

I prosjektets andre år:

I starten av august 2019 startet vi opp igjen rekruttering av nye barn i målgruppen. Flere ble rekruttert gjennom møter med familier. Nye familier fikk høre om tilbudet fra venner og andre familier som allerede har kommet inn i ordningen. Venner av barn som deltok ble også introdusert til Way Forward og gjennom dette integrert inn i eksisterende idrett. Vi rekrutterte 66 nye inn i eksisterende idrettstilbud dette året. Oppfølging av tidligere rekrutterte barn ble også gjort i løpet av august. Etter 1. året var det tre stykker som falt av. Resten ble værende i sine fritidstilbud.

I september ble det gjort videre oppfølging av deltakere i fritidstilbud. Leksehjelpen startet også opp igjen. Istedenfor foreldremøte ble det arrangert hjemmebesøk i denne tiden for oppfølging og introdusering av ordningen. Idrettstilbud og leksehjelp varte til desember.

Etter behov under kartleggingen i august 2019, så vi at det var et stort behov for svømmekurs blant målgruppen. Flere foreldre fortalte at de også hadde vært interessert i en slik ordning. Mange av disse foreldrene kan ikke svømme og derfor heller ikke lære sine barn å svømme og bli trygg i vannet. I den norske sommeren er det mye bading som foregår med skoler, også på fritiden blant venner. Vi så på det som nødvendig å sette opp svømmekurs grunnet dette. Sammen med Norsk Folkehjelp, satte vi opp svømmekurs fra oktober til desember. Norsk folkehjelp skaffet svømmeinstruktører. Her fikk vi rekruttert 15 nye barn.

I januar rekrutterte vi 7 nye foreldre til barnas aktiviteter og idrettsordninger.

I februar arrangerte vi skitur til Voss med buss, og to minibusser. Til sammen hadde vi med oss 87 barn og foreldre på denne turen. 28 av disse var nye for ordningen som har blitt rekruttert gjennom idrettslag og leksehjelp.

- Leksehjelp og andre idrettstilbud fortsatte i 2020 helt til korona-utbruddet startet skikkelig i Hordaland, litt før midten av mars. Grunnet nedstenging av skoler, ble leksehjelp ikke mulig, samtidig som det ikke var tillatt å møtes. All idrett stengte også ned. I begynnelsen var det vanskelig å forutse hvor lenge pandemien skulle vare, og hvordan man skulle håndtere den. Etter hvert ble det klart at vi kom til å være i denne situasjonen lenge, og vi bestemte oss derfor for å gjøre visse tiltak mot ensomhet og isolasjon i denne tiden. Kontakt med familier og barn ble holdt av prosjektleder og Street Motivators. Kommunikasjon mellom medarbeidere foregikk gjennom online møter. Vi fikk ordnet en online møteplass gjennom Instagram og Facebook, og dermed kunne vi til en viss grad opprettholde noen tilbud til barna. Vi motiverte også barna og familiene til å gå turer for å oppleve norsk natur. Under gradvis åpning av byen, fulgte vi restriksjonene og anbefalinger fra kommunen om avstand, antall og hygiene, og arrangerte turer og andre uteaktiviteter i små grupper. Etter skoleåpning ble det en del ekstra arbeid med noen barn grunnet utviklet spill- og mobilavhengighet etter så lang tid i isolasjon. Under koronatiden brukte vi mye frivillig arbeidskraft.

Metode

Gjennom dette prosjektet har Way Forward brukt metoden «Ansikt til Ansikt, utviklet av Richard Kiwanuka. Organisasjonen er opptatt av at barn med flyktningbakgrunn og deres familier skal oppleve aktiviteter og tilknyttede idrettslag som gode arenaer for sosialt samspill og fysisk utfoldelse. Gjennom kontakt med barna og familiene deres har Way Forward sett et betydelig behov blant yngre barn for aktiviteter som kan lede til nye vennskap og fremme deres egen helse. Vi fokuserer derfor på to hovedområder, nemlig å ha direkte kontakt med barna og deres familier, og å jobbe aktivt opp mot kommunen, idrettsklubber og skoler for å engasjere barn til eksisterende aktiviteter. Vi jobber kontinuerlig for å opprette nye aktiviteter som tilrettelegges for denne målgruppen.

Way forward har også benyttet seg av det de kaller Street Motivators. Dette er unge voksne som har stått for direkte kontakt og oppfølging av målgruppen. Disse personene blir sett på som forbilder for barna, og mange av dem har opplevd å være i lik situasjon som målgruppen. Slik har kontakten mellom barna, familiene og Way Forward blitt enda bedre gjennom årene.

Resultater og resultatvurdering

Way Forward har i prosjektets 2 år rekruttert 144 barn med flerkulturell bakgrunn inn i eksisterende idrettslag, hvor de deltar regelmessig. 15 foreldre er blitt engasjert i barnas aktiviteter. For å få barna med i idrett må man gjerne møte opp på døren for å prate med foreldre, verger eller søsken. Det har hatt en effekt som gjør at ikke bare barna blir engasjerte, men også foreldrene og andre familiemedlemmer, enten som publikum, frivillige, trenere eller sjåfører.

Vi har hatt mange forskjellige samarbeidspartnere i dette prosjektet. Ved å alliere seg med slikt samarbeid har vi hatt muligheten til å spre perspektivet om at idrett er en viktig og positiv inngangsport til det norske samfunnet blant aktører som direkte jobber med målgruppen, ikke minst med organisasjoner av og for personer med fremmedkulturell bakgrunn. Effekten av dette er at disse instansene har lært mer om hvordan de skal arbeide med idrettsdeltagere med flerkulturell bakgrunn. Spesielt med tanke på kontakten med deltagerens foreldre og familie. Vi har fått mange positive tilbakemeldinger fra både våre samarbeidspartnere og deltagerens foreldre hvor de lovpriser metodene vi har brukt.

Grunnet kultur og religion har vi møtt problemer med rekruttering av jenter. Ofte vil foreldrene helst at jenter ikke skal delta i fysisk aktivitet. Dette problemet løste vi gjennom oppsøkende arbeid / hjemmebesøk sammen med våre Street Motivators som har samme kultur og snakker samme språk. Våre Street Motivators driver aktivt med idrett og har derfor klart å snakke med foreldre for å ufarliggjøre fysisk aktivitet for jenter og klargjort viktigheten med deltakelse i idrett.

I dette prosjektet har vi jobbet med både innvandrerbarn og norske barn. Vi har sett at norske barn har blitt mer kjent med barn med innvandrerbakgrunn og deres kultur samtidig som innvandrerbarn er blitt mer kjent med norske barn og deres kultur og samfunn. Dette har en klar integreringseffekt og er helt i tråd med prosjektets mål.

Under er en oversiktlig tabell med tall på resultatene for integrering i eksisterende idrett:

	Rekruttert	Frafall	Totalt
År 1 (H2018 og V2019 barn)	65	4	61
År 1 (Foreldre)	8	0	8
År 2 (H2019 og V2020)	66	2	64
År 2 (Foreldre)	7	0	7
Totalt	146	6	140

Tallene i denne tabellen inkluderer alle barn som ble rekruttert til fast idrett. Utenom dette har vi arrangert skiturer, gårdsbesøk og svømmekurs. Her ble det rekruttert til sammen 67 nye barn. Alle som har deltatt på leksehjelp kommer også utenom tabellen og er til sammen 63 barn.

Oppsummering med konklusjon og videre planer

Støtten fra ExtraStiftelsen har ført til at organisasjonen er blitt mer systematisk og effektivt i sitt arbeid med problemstillingen, samt at den greier å tilegne seg kunnskap om området på en helt annen måte.

Etter støtten fra ExtraStiftelsen har Etat for Boligforvaltning jobbet for å få dette prosjektet inn i kommunens nye satsingsområde for områdeløft. Dette skyldes de gode resultatene vi oppnådde i prosjektet. Vi fortsetter å samarbeide med Norsk Folkehjelp om leksehjelp, som har fortsatt etter prosjektslutt. Videre fortsetter vi å jobbe mot kommuner, fylker, stat, og andre frivillige organisasjoner for å vise hvilket fantastisk verktøy idretten er for å integrere, inkludere og utnytte på de store ressursene som finnes i det flerkulturelle miljøet. I tillegg til planen om å få dette inn i kommunens satsingsområde vil vi søke om andre stønader.

Selv om prosjektperioden er ferdig, har vi fortsatt arbeidet for målgruppen med bruk av frivillige.

Vi vil videreføre dette prosjektet i Øygarden kommune med samme målgruppe og arbeidsmetode. Øygarden kommune har vist stor interesse for dette prosjektet og har ytret ønske om å få det videreført i Øygarden. Behovet er stort.